

Вітлінський В. В.,

д.е.н., професор

Білоусова А. О.

аспірантка

кафедра економіко-математичного моделювання

ДВНЗ «Київський національний економічний університет

імені Вадима Гетьмана», м.Київ

РИЗИКИ У СИСТЕМІ ЦИФРОВОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

Розвиток економіки потребує змін, нововведень, трансформацій, пристосування до мінливих умов ринку та розвитку з урахуванням науково-технічного прогресу, а також адекватних економіко-математичних моделей та інструментарію ризик-менеджменту. Становлення нової парадигми цифрового розвитку диктує нові умови щодо інновацій в інформаційному середовищі, зокрема у сфері управлінського обліку.

У сучасних умовах ефективність управління ресурсами залежить від коректно вибудованої системи управлінського обліку підприємства. Даний вид обліку має охоплювати всю систему управління в цілому, зосереджуючись також на оптимізації бізнес-процесів, впровадженні новітніх технологій, використання сучасних засобів обробки інформації та контролю за виконанням управлінських завдань. Ці аспекти викладені у міжнародних стандартах управлінського обліку (Statements on management accounting – SMA), розроблених Інститутом Бухгалтерів Управлінського Обліку (the Institute of Management Accountants – IMA). Процес розробки стандартів контролюється Комітетом управлінського обліку (Foundation for Applied Research – FAR) [1]. Стандарти мають рекомендаційний характер стосовно політики, концепцій та методики управління з метою підвищення ефективності управління підприємством [2].

В Україні на сьогоднішній день відсутні стандарти у сфері управлінського обліку і ця ситуація збільшує розрив у розвитку, порівняно з європейськими країнами. Також, необхідно звернути увагу на концепцію Цифрового порядку ЄС, зокрема, на створення Єдиного цифрового ринку (Digital Single Market Strategy – DSMS) [3], яка спрямована на трансформацію економіки на цифрову, мінімізацію корупції завдяки прозорості електронних систем, а також глобальній міжнародній інтеграції. В Україні розроблена і затвер-

джена Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки, основним завданням якої є подолання технологічного розриву між Україною та ЄС [4]. Нові реалії розвитку ринку ставлять нові виклики для підприємств, що, зокрема, вимагає трансформування системи обліку та її цифровізацію. Серед різноманітних продуктів можна виокремити хмарні додатки.

Хмарні додатки для обліку, які працюють на основі хмарних обчислень, включають у свій функціонал управління рахунками та оплати, управління взаємовідносинами з клієнтами, управління документами, систему планування ресурсів підприємства, підготовку фінансової звітності, нарахування заробітної плати, нарахування податків, підготовку декларацій тощо. Досягнення в області технологій допомогли прискорити впровадження цієї лінійки продукції в облікову систему, адже багато компаній вбачають значну економію коштів у використанні подібних продуктів, порівняно з розробкою та обслуговуванням ПЗ всередині країни [5]. Хмарні обчислення забезпечують економію витрат на обслуговування, більш швидко реалізацію та оновлення програмного забезпечення, передачу даних, які забезпечують віддалений доступ між декількома користувачами і місцями розташування, а також значне скорочення і можливе усунення капітальних витрат на обладнання.

Незважаючи на переваги хмарних обчислень, існують і ризики, які необхідно розглянути перед тим, як приймати рішення про перехід від традиційної системи до цифровізації обліку, оскільки інформація, що міститься в хмарних додатках, часто є конфіденційною або навіть підприємницькою. Тобто, вона дуже цінна для користувачів. Ці ризики містять: небезпеку втрати конфіденційності даних; знижується надійність, доступність і можливість обробки даних; можливий і ризик втрати цілісності даних при їх передачі. Безпека даних, переданих і збережених у хмарі, має першорядне значення, оскільки ці дані більше не зберігаються на локальних серверах. Отже інформація має бути зашифрованою на етапах передачі та зберігання, має бути захист від несанкціонованого доступу інших користувачів, які можуть використовувати загальний центр обробки даних. Доступність даних і надійність хмарних додатків настільки ж важливі, як і убезпечення даних. Також необхідно враховувати ризики, пов'язані з правом власності та передачі даних у разі зміни постачальника послуг. Важливо

обговорити процедури передачі даних з потенційними постачальниками, а також створити резерв витрат та розробити стратегію для подібних випадків [5, 6]. Дана робота присвячена проблемі розроблення концептуальних положень та інструментарію ризик-менеджменту в системі управлінського обліку на підґрунті застосування сучасних цифрових технологій.

Список використаних джерел

1. Statements On Management Accounting [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.encyclopedia.com/finance/finance-and-accounting-magazines/statements-management-accounting>.
2. Statements on management accounting «Definition of Management accounting». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.imanet.org.cn/uploads/resource/2015-11/1447061510-17551.pdf>
3. Digital Economy [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ec.europa.eu/jrc/en/research-topic/digital-economy>.
4. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-p>.
5. Why Cloud Accounting is More Secure than Local Accounting Software [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.paychex.com/articles/finance/why-cloud-accounting-is-more-secure-than-local-accounting-software>.
6. What does cloud computing mean for accountancy? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.icas.com/ca-today-news/what-does-cloud-computing-mean-for-the-accountancy-profession>.

Вітлінський В. В.,

д.е.н., професор

Долінський Л. Б.,

к.е.н., доцент,

*кафедра економіко-математичного моделювання
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана», м. Київ*

РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ КРЕДИТНО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ ОПЕРАЦІЙ

Комплексна, адекватна та ефективна система управління ризиками фінансової установи має враховувати тісний взає-